

Voor de generaties van nu en morgen

GEEF OM DEMENTIE

Beste lezer,

Dit jaar markeert een bijzonder moment in de geschiedenis van het Alzheimer Centrum Limburg. We bestaan 25 jaar; een mijlpaal die ons uitnodigt om terug te blikken, stil te staan en vooruit te kijken. Wat begon in 2001 met een klein team en een grote ambitie, is uitgegroeid tot

een toonaangevend centrum waar onderzoek, zorg en maatschappij met elkaar verbonden zijn.

In deze speciale jubileumeditie nemen we u mee langs enkele hoogtepunten van de afgelopen decennia. We laten zien hoe we niet alleen werk hebben gemaakt van onderzoek naar innovatieve diagnostiek, preventie en ondersteuning, maar ook van bewustwording in de samenleving. Van wetenschappelijke hoogtepunten tot wandelacties, van liveconcerten tot het tv-programma Restaurant Misverstand. Telkens zochten we de verbinding om dementie uit de taboesfeer te halen en het gesprek op gang te brengen.

Een bijzondere vermelding verdient Beppie Kraft, die zich al 15 jaar onvermoeibaar inzet als ambassadrice van het Alzheimer Onderzoekfonds Limburg. Haar muziek en persoonlijke betrokkenheid zijn een prachtig voorbeeld van hoe één persoon verschil kan maken voor velen.

We zijn trots op wat we met elkaar hebben bereikt. Tegelijkertijd realiseren we ons dat er nog veel werk te doen is. In onze jubileumviering dit jaar willen we dan ook niet alleen het verleden vieren, maar ook met elkaar vooruitkijken: naar nieuwe inzichten, betere zorg en een samenleving waarin mensen met dementie volwaardig mee kunnen blijven doen.

Dank voor uw betrokkenheid en veel leesplezier gewenst!

Prof dr Marjolein de Vugt
Directeur Alzheimer Centrum Limburg

Alzheimer Centrum Limburg bestaat 25 jaar

Frans Verhey was bij de oprichting 25 jaar geleden de eerste directeur van het Alzheimer Centrum Limburg. Eén van zijn eerste promovendi was Marjolein de Vugt die hem later opvolgde bij het eerste onderzoekscentrum naar dementie in Nederland. Samen kijken ze terug op een kwart eeuw pionieren en vooruit naar de toekomst. 'We hebben veel bereikt, maar tegelijk geleerd dat het menselijk brein ongelooflijk ingewikkeld is.'

Officieel is hij al drie jaar met pensioen, maar Frans Verhey is nog wekelijks te vinden in het Alzheimer Centrum Limburg, gevestigd in het Maastrro-gebouw naast het Maastricht UMC+. 'Niet om me nog te bemoeien met van alles', zegt hij deze middag als hij aanschuift

in de werkkamer van Marjolein de Vugt voor het interview, 'maar ik ben nog bij verschillende projecten betrokken en begeleid nog altijd één promovendus. Dat blijft boeiend, ik doe dat graag. Als zij haar proefschrift verdedigd heeft, staat de teller op 82. Dan is het

mooi geweest.' Daardoor maakt de geboren Maastrichtenaar als hoogleraar het zilveren jubileum van het Alzheimer Centrum Limburg (ACL) mee, officieel op 8 november van dit jaar. Natuurlijk herinnert hij zich nog de start in 2000. 'Ik was

zenuwarts in het Academisch Ziekenhuis Maastricht, zeg maar een combinatie van psychiater en neuroloog. Ik zag steeds meer mensen in mijn spreekkamer met vergeetachtigheid, gedragsverandering, depressiviteit. Toen kreeg ook de ziekte van Alzheimer steeds meer aandacht. Maar huisartsen wisten niet wat ze ermee aan moesten, ze stuurden mensen door naar het ziekenhuis. En wij hadden ook nog niet echt een idee. Er waren geen richtlijnen of protocollen, geen behandelingen, een diagnose was lastig te stellen. Als het te erg werd, dan werden mensen opgenomen in een verpleeghuis.'

Integrale aanpak

In Maastricht maakte toen al integrale aanpak school: patiëntenzorg én onderzoek naar de oorzaken en achtergronden van dementie. 'Precies wat het Alzheimer Centrum Nederland voor ogen stond. Wij kregen van Alzheimer Centrum Nederland de vraag of we het eerste onderzoekscentrum van Nederland wilden worden. Natuurlijk was het antwoord ja, want we wáren dat al. De officiële status betekende extra middelen voor onderzoek en het aantrekken van onderzoekers. We zijn gestart met een heel klein team, ik meen vijf mensen. De jaren zijn omgevlogen. Ik ben inmiddels met pensioen, maar zal de ontwikkelingen op de voet blijven volgen.'

Marjolein de Vugt glimlacht. Ze moet het nog zien of haar vroegere mentor, promotor, baas en collega "zijn" instituut helemaal kan loslaten. 'Hoe dan ook', zegt ze, 'in 25 jaar hebben we hier samen wel wat neergezet. Een organisatie met ruim 70 medewerkers, vijf hoogleraren, toonaangevend in Nederland en in Europa op diverse aandachtsgebieden. Meer dan honderd promoties hebben we hier gevierd, met name op het gebied van preventie, diagnostiek, voorspellen en sociale innovaties. Dementie is veel meer dan een ziekte. Het gaat niet alleen om de zoektocht naar medicijnen en behandelingen. Wij focussen ook op het omgaan met dementie, de impact op familie en maatschappij, op het voorkomen of uitstellen van ziekteverschijnselen. En daarin hebben we echt grote stappen gezet.'

Geen wondermiddel

Frans Verhey voelt de vraag al aankomen. 'Nee, wij zijn bij het Alzheimer Centrum Limburg niet op zoek naar de heilige graal van hét wondermiddel tegen Alzheimer, tegen dementie. Ik denk ook niet dat de wetenschap dat ooit gaat vinden. We begrijpen wel steeds beter waarom het zo ingewikkeld is om dat te krijgen. Wel zullen er op termijn betere therapieën komen, zullen bepaalde vormen van dementie misschien verzacht of uitgesteld kunnen worden. Maar ik ben daarin geen optimist.

Neem een hoopvol medicijn dat onlangs de pers haalde. Een immuuntherapie waarmee de kenmerkende eiwitafzetting in de hersenen van Alzheimer-patiënten verdwijnt. Wat blijkt? Met de plak verdwijnen de symptomen zoals vergeetachtigheid niet of nauwelijks. Integendeel, de patiënten gaan nagenoeg net zo snel achteruit als de mensen die het geneesmiddel niet krijgen.'

Begrijpen en data

Is dat erg? Frans en Marjolein antwoorden ongeveer gelijk. Frans: 'Natuurlijk zou een geneesmiddel fantastisch zijn, maar bij het Alzheimer Centrum Limburg proberen we vooral de oorzaken te achterhalen van de ziekte van Alzheimer en andere aandoeningen die dementie veroorzaken, zoals Parkinson. Daarvoor kijken we in de hersenen en analyseren we enorme hoeveelheden data. De snelle ontwikkelingen met AI zijn daarbij uiteraard welkom. We doen tests met patiënten, praten met hen, volgen hen over een periode van vele jaren. We proberen verbanden te leggen met leefstijl, genetische factoren, economische omstandigheden, milieuvervuiling, stress. We onderzoeken waarom de ene mens geen Alzheimer ontwikkelt en de andere wel, jong of oud. Het is zo complex en ingewikkeld. Onze bevindingen delen we uiteraard met de artsen en onderzoekers die behandelingen willen ontwikkelen en uiteraard ook met

de vier andere Alzheimercentra in Nederland waarmee we nauw samenwerken, net zoals met vele andere uni's en instituten in Europa en elders in de wereld.'

Eerder behandelen

Daarnaast is diagnostiek een belangrijk speerpunt in Maastricht. Marjolein: 'Hoe eerder je Alzheimer ontdekt, hoe eerder je kunt starten met behandelen. Er mag dan geen medicijn zijn, uit onze onderzoeken is wel gebleken dat je symptomen als dementie vaak kunt uitstellen. Door gezond te leven en actief te blijven, zowel lichamelijk als geestelijk. Blijf in contact met je omgeving, doe activiteiten die je uitdagen, lees, luister muziek, doe méé. We zoeken verbanden met andere ziektes zoals hart- en vaataandoeningen of overgewicht. Preventie is prioriteit één.

Ook hebben we aangetoond dat dementie niet meteen het einde van alles betekent. Met de juiste begeleiding van de patiënten, hun mantelzorgers én de maatschappij kunnen mensen met dementie vaak nog vele jaren thuis blijven wonen. Dat is essentieel, want alleen in Nederland leven ruim 300.000 mensen met dementie en dat worden er steeds meer. Er is eenvoudigweg geen capaciteit en zorgpersoneel om iedereen zorg te bieden. Daarom zetten we ook sterk in op psychosociale innovaties. Technische hulpmiddelen, maar ook interactieve apps voor patiënten en hun omgeving.

Diverse coachingprogramma's blijken heel nuttig voor naasten'

Meer onderzoek

Een brede aanpak is kort samengevat de strategie van het Alzheimer Centrum Limburg. 'En als er straks wel dat wondermiddel wordt gevonden?' herhaalt Frans Verhey de vraag. Hij glimlacht. 'Dan hebben wij daar zeker aan bijgedragen. We hebben gepioneerd, veel ontdekt. Grote winst in 25 jaar is volgens mij dat de maatschappij beter omgaat met dementie. Maar er is nog veel te doen. Het brein is zo'n ingewikkeld, gecompliceerd orgaan, we moeten nog zoveel uitzoeken.' Marjolein de Vugt knikt. Ook zij ziet dat medicijn de ziekte voorlopig niet genezen. 'Maar we kunnen met onze ideeën en plannen voor onderzoeken wel het verschil maken. Kostbare onderzoeken waaraan we ook de komende 25 jaar de handen vol hebben. Gelukkig zijn er organisaties als Alzheimer onderzoekfonds Limburg die ons financieel ondersteunen, al vele jaren. Daar zijn we heel dankbaar voor.'

Marjolein de Vugt:

Focus op preventie, vroege diagnose

Frans Verhey:

Maatschappij gaat beter om met dementie

Uitnodiging: 25 jaar Alzheimer Centrum Limburg

We trappen een feestelijk jubileumjaar af met een uniek concert in Theater De Oranjerie in Roermond.

Geniet van een bijzondere muzikale avond met: Bepie Kraft, Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden o.l.v. Xavier Scheepers en Marjolein Heijltjes

Datum: 18 december 2025
Tijd: 20.00 uur
Locatie: Theater Roermond

Tickets zijn te koop via onderstaande link:

ALZHEMER
CENTRUM LIMBURG

JUBILEUM CONCERT

We trappen een feestelijk jubileumjaar af met een uniek concert in Theater De Oranjerie in Roermond.

Geniet van een bijzondere muzikale avond met:

Bepie Kraft Ambassadeur van het Alzheimer Onderzoekfonds Limburg

Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden
O.l.v. Xavier Scheepers

Marjolein Heijltjes
Presentatie - zang

Speciaal voor deze gelegenheid zingt Bepie Kraft een aantal van haar mooiste nummers, live begeleid door het harmonieorkest. Een zeldzame en ontroerende samenwerking die je niet wilt missen. Het programma wisselt muziek af met korte inhoudelijke bijdragen.

Bestel je kaarten via de QR

Tijd
20.00–22.00

Locatie
Theater De Oranjerie,
Roermond

Prijs
€24,95 per ticket

Datum
Do 18-12-2025

MH&NS

Maastricht UMC+
Hersen+Zenuw Centrum

Lees het volledige
interview met
Bepie Kraft:

Bepie Kraft

Bepie Kraft: 15 jaar ambassadeur voor Alzheimer Onderzoekfonds Limburg

Door Jos Cortenraad

Muziek als troost, therapie én hoop voor mensen met dementie

Zangeres Bepie Kraft zet zich al 15 jaar met hart en ziel in als ambassadeur voor het Alzheimer Onderzoekfonds Limburg. Wat begon als het inzetten van haar bekendheid om geld in te zamelen voor wetenschappelijk onderzoek, groeide uit tot een diep persoonlijke missie: het verbeteren van het leven

van mensen met dementie door middel van muziek. Toen haar moeder begon te dementeren, merkte Bepie hoe krachtig muziek kan zijn. Ze zong wekelijks in het verzorgingshuis en zag hoe bewoners opbloeden – niet alleen tijdens het zingen, maar ook daarna. Die ervaring leidde tot het project Eureka, waarbij patiënten via MP3-spelers hun favoriete muziek te horen krijgen. De effecten zijn indrukwekkend: meer rust, meer contact, minder onrust. Inmiddels

wordt deze gepersonaliseerde muziektherapie in meerdere Limburgse zorginstellingen toegepast, en ook wetenschappers tonen steeds meer interesse.

Bepie blijft zich onvermoeibaar inzetten: “Zingen is mijn leven. Als ik met mijn muziek iets kan betekenen voor mensen met dementie, dan doe ik dat met liefde. Onderzoek is hard nodig – muziek is misschien geen wondermedicijn, maar wél een mooie stap vooruit.”

Terugblik

In deze jubileumeditie van de nieuwsbrief nemen we u graag mee terug in de tijd. Hier vindt u een greep uit de activiteiten en bijzondere momenten van de afgelopen 25 jaar van het Alzheimer Centrum Limburg. Een verzameling hoogtepunten die laat zien hoe het centrum is gegroeid en wat er in die jaren allemaal is bereikt.

2013

In 2013 organiseerde Lizzy Boots een **energieke Zumba Fitness Party** op het Stationsplein in Roermond: een vrolijke dag vol muziek, beweging en gezelligheid.

2011

Tour d'Alzheimer
Marktbreit - Maastricht

Tour d' Alzheimer:

Ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van het ACL vond de Tour d'Alzheimer plaats. Het azMCycle team fietste van Marktbreit (D) de geboorteplaats van dr. Aloïs Alzheimer, de pionier op het gebied van dementie onderzoek, via Frankfurt en Bonn naar Maastricht. Deze tocht van 445 kilometer fietsten zij als ode aan dr. Alzheimer en zijn patiënte Auguste D, maar evenzo voor alle mensen met dementie.

2015

Amyloid Biomarker Studie

De eerste publicatie van de Amyloid Biomarker Study in 2015, die leidde onder meer interviews op Radio1 en in The New York Times. Reden voor feest!

2015

ACL neemt deel aan een tweede editie van **2Bike4Alzheimer:** 2 fietsen en 10 personen. Deze 24 uren estafette ging van Haarlem via Rotterdam, Den Bosch, Arnhem, Zwolle en weer naar het zuiden met de finish in Amersfoort. Totaal werd er zo'n 450 km voor het goede doel.

In 2017 ontving Partner in Balans de **Medische Inspirator Prijs**, een erkenning voor innovatieve samenwerking tussen onderzoekers en mensen met dementie en hun naasten.

In het programma **Restaurant Misverstand** runt chef-kok Ron Blaauw samen met Johnny de Mol een tijdelijk restaurant waar mensen met dementie in de bediening en keuken werken.

Onze directrice Marjolein de Vugt nam deel om vanuit haar expertise te laten zien wat er allemaal nog wél mogelijk is met dementie.

2021

In 2021 trok een enthousiaste groep onderzoekers/wandelaars de natuur in voor een **Hiking Fundraising ACL**. Met elke stap droegen zij bij aan onderzoek en zorg voor mensen met dementie.

2022

In 2022 wint het Adoptie project van het Alzheimer Centrum Limburg de **Alzheimer Europe Anti-Stigma Award** bij het jaarlijks congres in Boekarest. Deze prijs geeft erkenning aan een uitmuntend initiatief gericht op het bestrijden van stigma en het bevorderen van een positief beeld van dementie en mensen met dementie.

2025

Begin 2025 lanceerde het Alzheimer Centrum Limburg de publieke booster-campagne **We zijn zelf het medicijn in Zuid-Limburg**. De campagne richt zich op mensen tussen de 40 en 75 jaar en wil het bewustzijn vergroten over het belang van een gezonde leefstijl voor een goede hersengezondheid en een kleinere kans op dementie.

De campagne is inmiddels overal in Zuid-Limburg te zien op reclamezuilen. Heeft u er al een gespot?

Bent u of kent u iemand die mogelijk ook campagnevriend wil worden? Stuur het campagneteam dan een mail via ndpi-np@maastrichtuniversity.nl

Inwoners van Zuid-Limburg kunnen op de campagnewebsite ontdekken wat zij zelf kunnen doen om hun hersenen gezond te houden. Ook vindt u er een overzicht van alle activiteiten in de regio: www.wezijnzelfhetmedicijn.nl.

In november 2025 was de **inauguratie van Prof. dr. Sebastian Köhler**, hoogleraar Neuroepidemiologie aan het Alzheimer Centrum Limburg. Collega's en jonge onderzoekers deelden inspirerende en soms humorvolle verhalen over hun samenwerking en de gezamenlijke ambitie om hersengezondheid te bevorderen.

In zijn inaugurele rede, getiteld "Grensganger", vertelde Sebastian hoe hij niet alleen dagelijks de landsgrens oversteeft, maar ook

voortdurend wetenschappelijke en maatschappelijke grenzen verkent. Sommige grenzen houden ons tegen, maar andere zijn het waard om te doorbreken- zeker wanneer het gaat om het verbeteren van levenskwaliteit en het verminderen van het risico op dementie.

Wij feliciteren Prof. dr. Köhler van harte met zijn benoeming en kijken met vertrouwen uit naar de verdere versterking van dementiepreventie en hersengezondheid binnen het ACL.

Aan de Universiteit Maastricht vonden sinds het oprichten van het Alzheimer Centrum Limburg drie bijzondere **inauguraties** plaats van hoogleraren die ieder een belangrijke bijdrage leveren

aan het dementieonderzoek: **Prof. dr. Marjolein de Vugt (2018)**, **Prof. dr. Pieter Jelle Visser (2023)** en **Prof. dr. Sebastian Köhler (2025)**.

Met hun onderzoek en onderwijs versterken zij de verbinding tussen wetenschap, zorg en maatschappij binnen het Alzheimer Centrum Limburg.

Clëntenpanel Alzheimer Centrum Limburg

Bij Alzheimer Centrum Limburg doen we wetenschappelijk onderzoek naar dementie en de vele aspecten die de ziekte kent.

Hierbij besteden we aandacht aan de biologie, de denkprocessen, de gedragsproblemen, de gevolgen van dementie voor de naaste familie, en preventie voor de toekomst. We doen onderzoek dat nauw aansluit bij de diagnostiek en zorg van de patiënten.

Daarom zijn we op zoek naar mensen met dementie, hun naasten of andere geïnteresseerden die met ons willen meedenken over de vorm, inhoud en betekenis van dit onderzoek. Hierbij gaat het om uw ervaringen met de ziekte, uw mening, uw voorkeur en wensen en vooral uw advies aan ons.

Wilt u meedenken met ons cliëntenpanel of meer informatie? Stuur dan een email naar clientpanel-acl-np@maastrichtuniversity.nl

Dementiepreventie in het ACL in de schijnwerpers

Dementiepreventie krijgt in Nederland veel aandacht, maar dat is niet overal vanzelfsprekend. Daarom bracht een Duitse televisieploeg dit jaar een bezoek aan het Alzheimer Centrum Limburg om te zien hoe wij werken aan het verminderen van risicofactoren en het bevorderen van hersengezondheid. Zij volgden Prof. dr. Sebastian Köhler en kregen onder andere een kijkje in de **FINGER-NL studie**, waarin een gezonde leefstijl centraal staat.

De reportage is uitgezonden op de Duitse zender ARD in twee delen:

Aflevering 1: Habe ich Demenz?

Aflevering 2: Kann ich Demenz aufhalten?

De afleveringen zijn terug te kijken via de ARD-mediathek.

Geef om Dementie

Wist u dat 1 op de 5 mensen een vorm van dementie krijgt en dat de ziekte van Alzheimer de meest voorkomende is?

De ziekte kan iedereen treffen, jong en oud. Alleen met wetenschappelijk onderzoek kunnen we hier iets aan doen en daarbij hebben wij uw hulp hard nodig.

Als u het Alzheimer onderzoeksfonds Limburg steunt, dan maakt u wetenschappelijk onderzoek in Limburg mogelijk om zo de kwaliteit van leven van zowel patiënten als hun naasten te verbeteren.

Wilt u het Alzheimer onderzoeksfonds Limburg steunen? Dat kan op verschillende manieren: Een eenmalige of periodieke schenking, een Fonds op Naam, een Schenking als bedrijf, Sponsoring, of u organiseert een actie om geld

op te halen voor het Alzheimer onderzoeksfonds Limburg.

Wat het ook wordt, we denken graag met u mee.

Voor meer informatie:

Yoke Kerkhofs

06-50739831

y.kerkhofs@hfl.nl

**Leef in Limburg
Geef voor Limburg**

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u eerder interesse heeft getoond in onze activiteiten. Mocht u de nieuwsbrief in de toekomst liever niet meer ontvangen, dan kunt u eenvoudig reageren via y.kerkhofs@hfl.nl met het verzoek om u uit te schrijven. We verwijderen uw contactgegevens dan uit ons adressenbestand.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Alzheimer onderzoekfonds Limburg (AOL) en het Alzheimer Centrum Limburg (ACL). Heeft u vragen? Neem dan contact op via onderstaande gegevens:

Alzheimer onderzoekfonds Limburg

T.a.v. Yoke Kerkhofs
Gaetano Martinolaan 85 – 1ste etage
6229 GS Maastricht

T: (043) 4077 363

E: info@alzheimeronderzoekfondslimburg.nl

I: www.alzheimeronderzoekfondslimburg.nl

Redactie:

Maud Daemen - ACL
Stephan Duijkers - ACL
Yoke Kerkhofs - AOL
Jens Soeterboek - ACL